

โครงการฝึกอบรม

หลักสูตร เทคนิคการปักชำพันธุ์ไม้เศรษฐกิจ

๑. หลักการและเหตุผล

การขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในงานด้านการปรับปรุงพันธุ์และการปลูกสร้างสวนป่า เนื่องจากกล้าไม้หรือท่อนพันธุ์ที่ได้จากการขยายพันธุ์โดยวิธีนี้ยังคงลักษณะของต้นเดิมไว้ การขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น การตอน การติดตา การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และการปักชำ ซึ่งแต่ละวิธีย่อมมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไป การตอน การติดตา และการทาบกิ่ง วิธีการเหล่านี้มีข้อเสียคือ ไม่สามารถผลิตกล้าในปริมาณมากได้ ในขณะที่วิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการปักชำสามารถใช้ผลิตกล้าจำนวนมากได้ในระยะเวลาอันสั้น สำหรับการปักชำมีข้อได้เปรียบกว่าวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อคือ ทำได้ง่าย ไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีขั้นสูง และลงทุนน้อยกว่า จึงเหมาะสำหรับเกษตรกรทั่วไป ปัจจุบันในวงการด้านป่าไม้ได้นำการปลูกป่าแบบ Clonal forestry มาใช้ โดยเฉพาะกับไม้โตเร็ว เช่น ยูคาลิปตัส ซึ่งหลังจากทำการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์แล้ว ทำการผลิตกล้าไม้จากแม่ไม้ที่ผ่านการปรับปรุงพันธุ์มาแล้ว โดยการขยายพันธุ์โดยไม่อาศัยเพศ แล้วนำไปปลูกเป็นสวนป่าพบว่ามีความสม่ำเสมอของหมู่ไม้และให้ผลผลิตสูงขึ้น

กรมป่าไม้ โดยกลุ่มงานวนวัฒนวิจัย มีภารกิจเกี่ยวกับการปรับปรุงพันธุ์และการปลูกสร้างสวนป่า ผลงานวิจัยที่ได้จะนำไปถ่ายทอดให้แก่ภาครัฐและเอกชน ปัจจุบันกรมป่าไม้มีความก้าวหน้าอย่างมากในการปรับปรุงพันธุ์ไม้เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ไม้สกุลอะคาเซีย และสกุลยูคาลิปตัส ซึ่งได้ดำเนินการจนมีสายพันธุ์ดี พร้อมทั้งจะไปสนับสนุนการปลูกป่าของภาครัฐและเอกชน แต่กรมป่าไม้เองยังมีปัญหาในการผลิตกล้าไม้พันธุ์ดีเหล่านั้นให้ถึงมือประชาชนอย่างพอเพียง ทั้งนี้เนื่องจากความไม่พร้อมของเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ผลิตกล้าไม้ เจ้าหน้าที่เหล่านั้นยังขาดความรู้ ความชำนาญในการขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ ด้วยเหตุนี้จึงจะจัดโครงการฝึกอบรม “เทคนิคการปักชำพันธุ์ไม้เศรษฐกิจ” ขึ้น เพื่อให้เกษตรกร เจ้าหน้าที่ของภาครัฐและเอกชน ผู้มีอาชีพ หรือหน้าที่ในการผลิตกล้าไม้ หรือปลูกสร้างสวนป่า ได้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปักชำกล้าไม้ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติงาน และส่งเสริมเผยแพร่ให้กับผู้ร่วมงาน และประชาชนผู้สนใจในด้านนี้

๒. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการขยายพันธุ์ไม้โดยวิธีการปักชำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง

๒.๒ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้องไปเผยแพร่และแนะนำแก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการผลิตกล้าไม้และประชาชนทั่วไป

๓. คุณสมบัติของ...

๓. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- ๓.๑ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชนและสหกรณ์
- ๓.๒ พนักงานในสังกัดหน่วยงานส่วนท้องถิ่น
- ๓.๓ ผู้ที่ปฏิบัติงานและสนใจด้านการผลิตกล้าไม้
- ๓.๔ เกษตรกรผู้สนใจปลูกสร้างสวนป่า

๔. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๓๐ คน โดยทุกท่านจะต้องนำมิดตอนกิ่ง หรือคัตเตอร์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องพกติดตัวมาด้วย

๕. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

จำนวน ๔ วัน ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

๖. สถานที่จัดฝึกอบรม

สถานีวนวัฒนวิจัยสระแกราช อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

๗. วิธีดำเนินการฝึกอบรม

- ๗.๑ การบรรยายภาคทฤษฎี ๖.๐ ชั่วโมง
- ๗.๒ การปฏิบัติงานภาคสนาม ๕.๕ ชั่วโมง
- ๗.๓ การดูงานที่เกี่ยวข้อง ๓.๐ ชั่วโมง

๘. วิทยากรในการฝึกอบรม

- ๘.๑ นายวิฑูรย์ เหลืองวิริยะแสง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
- ๘.๒ นางสาวณัฏฐากร เสมสันต์ นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
- ๘.๓ นายศุริยะ สถาพร นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
- ๘.๔ นายไพโรจน์ เพ็ชรกิ่ง พนักงานประจำห้องปฏิบัติการ ส๒
- ๘.๕ นายสมบูรณ์ ปิสาโรจน์ คนงาน (พนักงานราชการ)
- ๘.๖ นายเสริมสุข ชิดกิ่ง คนงาน (พนักงานราชการ)

๙. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิตบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมหลักบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นจำนวนเงิน ๑๔๙,๓๐๐ บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นเก้าพันสามร้อย บาทถ้วน)

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้และทักษะตลอดจนเทคนิคในการขยายพันธุ์โดยวิธีการปักชำ

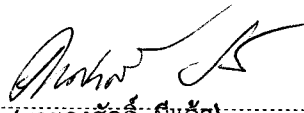
๑๐.๒ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเผยแพร่ให้แก่ ผู้ร่วมงาน และประชาชนทั่วไปที่ดำเนินกิจการผลิตกล้าไม้

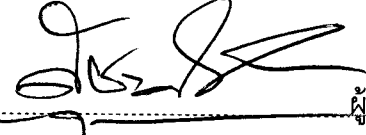
๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานวนวัฒนวิจัย สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ
(นายสุริยะ สถาพร)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ
(นายชงค์ดี มีแก้ว)
(...นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ...)
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มงานวนวัฒนวิจัย

(ลงชื่อ) ผู้ตรวจสอบโครงการ
(นายสุชาติ กัลยาวงศา)
(...ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้...)

(ลงชื่อ) ผู้อนุมัติโครงการ
(นายประลอง ดำรงค์ไทย)
(รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน)
อธิบดีกรมป่าไม้

กำหนดการฝึกอบรม		
หลักสูตร เทคนิคการปักชำพันธุ์ไม้เศรษฐกิจ		
ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๗ มกราคม ๒๕๖๐		
ณ สถานีวนวัฒนวิจัยสระแกราช อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา		
วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐		
๐๘.๓๐ – ๐๙.๓๐ น.	ลงทะเบียน	
๑๘.๓๐ – ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐		
๐๗.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม (รับประทานอาหารว่าง)	อธิบดีกรมป่าไม้
๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	การปรับปรุงพันธุ์ไม้เศรษฐกิจ	นายณรินทร์ เทตสร
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น.	หลักการขยายพันธุ์ไม้ป่า (รับประทานอาหารว่าง)	นางสาวณัฏฐากร เสมสันต์
๑๕.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	เทคนิคการปักชำไม้โตเร็ว	นายดุริยะ สถาพร
๑๘.๓๐ – ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐		
๐๗.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	ปฏิบัติ การปักชำไม้สกุลอะคาเซีย (รับประทานอาหารว่าง)	นางสาวณัฏฐากร เสมสันต์ นายไพโรจน์ เพ็ชรกิ่ง และคณะ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	ไม้ป่าเศรษฐกิจ	นายดุริยะ สถาพร
๑๔.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.	ดูงาน การปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ และการพัฒนาพันธุ์ไม้ป่า (รับประทานอาหารว่าง)	นายดุริยะ สถาพรและคณะ
๑๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐		
๐๓.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	ปฏิบัติ การปักชำไม้สกุลยูคาลิปตัส (ต่อ) (รับประทานอาหารว่าง)	นางสาวณัฐภากร เสมสันต์ นายไพโรจน์ เพ็ชรกิ่ง และคณะ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	ตอบข้อซักถาม	นายดุริยะ สถาพร นางสาวณัฐภากร เสมสันต์
๑๔.๐๐ – ๑๕.๓๐ น.	รายงานสรุปและประเมินผลการฝึกอบรม (รับประทานอาหารว่าง)	นายดุริยะ สถาพร นางสาวณัฐภากร เสมสันต์
๑๕.๓๐ – ๑๖.๐๐ น.	พิธีปิดการฝึกอบรม	อธิบดีกรมป่าไม้

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม